

VILÁGOS SÁG

II. EVFOLYAM

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR

190 S Z A M

Egyenjogú félként és testvéri szövetségesként kell megvalósítanunk jogainkat

Kurkó Gyárfás a MNSz brassói nagygyűlésén ismertette a bukaresti tárgyalások eddigi eredményeit
Hogyan harcol a reakció? — Nem kell Maniu elnyomó rendszere

Szerdán újabb minisztertanácson vesz részt a MNSz küldöttsége

BRASSÓ, augusztus 27. Tudósítónk jelenté. A Romániai Magyar Népi Szövetség brassómezei szervezete vasárnap, augusztus 26-án tartotta meg nagygyűlését Brassóban. A nagygyűlést Lukács Béla barcaufalusi földműves nyitotta meg. A brassói városi szervezet részéről Pozsár András elnök, a női szervezet részéről Illyés Borcsa, a munkásság nevében Nagy Miklós, a hala-

dó szellemű értelmiségiek nevében Szász István lapszerkesztő, az ifjúság nevében Lay Albert és a brassómezei szervezet részéről Dávid Sándor üdvözölték a nagygyűlést.

Ezután Kurkó Gyárfás országos elnök mondotta el nagy érdeklődéssel várt beszédét.

— A magyarságnak tudata kell, hogy a Magyar Népi Szövetség független nemzeti-ségi politikai szervezet és mint ilyen egyenlő félként szövetségben áll az ország többi demokratikus szervezetével. Szervezetünk az utasításokat saját központunktól kapják. Ahol ezt nem tartják be, ott új vezetőséget fogunk állítani.

— Mindenkinnek meg kell értenie, hogy csak egy út van a magyarság számára, az az út, amelyen a Magyar Népi Szövetség halad. Ez az igazi demokrácia útja, amely elismeri teljes nemzeti jogegyenlőségünket.

— Ezt a jogegyenlőséget Szólin generálissimus távirata biztosította számunkra. Aki nem tud felemelkedni a kisebbségi sorsból a nemzeti jogegyenlőség megértéséig, az nem állhat a magyarság élén.

Kurkó Gyárfás ezután elmondotta, hogy a kormány egészséges törvényelneket valóra váltását ki kell harcolni.

— Nem szabad várni — mondotta —, hogy minden készen az ünkébe essék. Ne felejtjük el, hogy a Maniu-kormány ugyanazt a politikát akarja folytatni reakciós hatóságokon keresztül, amit folytatott akkor, amikor kormányon volt. Ennek tudható be a sok zűrzavar az állampolgárság körül.

rel a kezében is megvédi a román demokráta kormányt — mondotta Kurkó Gyárfás. — Egy külföldi érdekes csoport különböző nyomással akarta kiderítozni, hogy olyan ugynevezett román demokrata kormány kerüljön az ország élére, mint azé a Maniué volt, akinek „önkéntesei” fejszével vágták le a magyarok fejét.

A huszonöt éves áldemokrácia

— Elég volt a huszonöt éves áldemokráciából, ahol minden jogunktól megfosztottak — jelentette ki Kurkó Gyárfás. Hogy milyen alapos munkát végeztek, az bizonyítja, hogy csupán Délerdélyben 250 elemi iskolára van szükségünk.

Az országos elnök ezután elmondotta, hogy a Magyar Népi Szövetség több együttes ülést tartott a minisztertanáccsal pénteken. Azonkívül a minisztertanácsban szakembereink foytatják a tárgyalásokat.

Szerdán újabb minisztertanács lesz — mondotta —, amelyen részt veszünk és amelyen — reméljük — be is fejezzük a tárgyalásokat. Addig is tájékoztatásképpen néhány adatot feltárok a nagygyűlésnek az elintézetnek tekinthető ügyekről.

— Tekintettel arra, hogy a besorolások még most sincsenek befejezve, kénytelenek voltunk a besorolásokat megfellebbezni, mert kitűnt, hogy a Vörösi megyékben 90—95 százalékban a Vörös Hadsereg elől elmenekült fasisztákat tették be a közigazgatásba. Általában azzal érveltek, hogy nem áll rendelkezésre kellő iskolai végzettséggel rendelkező magyar munkaerő és érettségi szükséges ahhoz, hogy a közhivatalokat betölthessék. A belügyminisztériumban folytatott tárgyalások eredményeként elértük, hogy a csendőrség 60 százalékát nemzetiségi arányszám szerint a helyi lakosságból állítsák össze.

— A nyelvhasználat tekintetében elértük, hogy minden hivatalos rendelet magyar nyelven is jelentessék meg, ahol magyar lakosság is van.

— Ami az állampolgársági kérdést illeti, úgy döntöttünk, hogy csak azoknak kell az országot elhagyniok, akik 1945 szeptember elsejéig idegen országokból szivárogtak be, vagy akik 1940 után jöttek Erdély területére, de közben elmenekültek és most újból visszatérnek. Újabb rendelkezésig azonban ezek is megmaradnak az országban.

Szabadon bocsátják a foglyokat

— Az összes politikai gyűjtőtáborokat bizottság fogja felülvizsgálni, amelyekben a demokrata szervezeteken kívül a Magyar Népi Szövetség is részt vesz. Intézkedés történt, hogy azokat az internáltakat, akiknek az ügyét kivizsgálták, szabadon bocsássák.

— A Vörös Hadsereg Erdélybe történt bevonulása után több magyar parasztot és munkást — akiknek demokratikus magatartása közismert volt, — a reakciós hatóságok mint partizánokat összeszedték és átadták a szovjet hatóságoknak. Ezeknek érdekében előkészítésbe léptünk a szovjet katonai hatóságokkal. Azt a választ kaptuk, hogy ezek a katonai foglyokkal együtt vannak és rövidesen hazatérhetnek.

A Csiki Magánjark

— A földművelésügyi miniszterrel rendeztük, hogy a Csiki Magánjark az Állami rezervákból visszaállítassanak. Ezeknek a magánjarknak ügye huszonöt éve vita tárgyát képezte, míg végül is államosították. — Maga Groza Péter miniszterelnök is elismerte, hogy ezek a jarkok a csikamegyei népet illették meg.

— Az állampolgársági törvény sokakat érelmesen ért a földreformmal összefü-

Annyi a jogunk, amennyit ki tudunk harcolni!

— Testvérek! — kezdte beszédét Kurkó Gyárfás. A legelső brassói nagygyűlésünkön azt mondtam, hogy annyi a jogunk, amennyit ki tudunk harcolni. Ezt ma megismétlem.

— Sem több, sem kevesebb jogot nem igényelhetünk magunknak annál, amennyit ki tudunk vinni. Nem a kávéházakban, sem pedig a szobák vagy műhelyek mélyén való suttogással kell folytatni a nemzeti-ségi politikát, hanem nyíltan ki kell állni. Meg kell mondanunk, hogy mi fáj, mit akarunk. Jogainkért harcot kell vívni. A harcban sem állunk egyedül; szövetségeseink is mellettünk vannak.

Kurkó Gyárfás ezután elmondotta, hogy a

Magyar Népi Szövetség szervezetei nehézségek bontakoztak ki. Egyes helyeken a baloldali szektárizmus képviselői kerültek felül, ami az áldemokrácia egyik válfaja. Másutt a reakció kezébe került a vezetés.

— A Magyar Népi Szövetség a romániai magyarság egyetemes demokratikus szerve — folytatta beszédét az országos elnök. — Fel kell ölelnie az egész magyarságot társadalmi rétegződésre való tekintet nélkül. Ebben a szervezetben ott a helye a kommunista munkásnak éppugy, mint a demokrata érzelmi püspöknek és gyároznak is. Azt azonban, aki csak rombolni akar és a multat akarja feltámasztani, könyörtelenül kiirtjuk sorainkból.

Ki a román állampolgár?

— Aki 1940-ben román állampolgár volt, az ma is az tekintet nélkül arra, hogy optált-e vagy sem. Mégis, amikor Északerdélyből visszajöttek egyes magyarok, elhurcolták őket, arra hivatkozván, hogy magyar állampolgárok. Ez nem a kormány műve volt, hanem az államgépezetben lévő reakciósok terhére írható önkényesség.

Az országos elnök ezután hangsúlyozta, hogy a reakció beszivárgása az egyes szervezetekbe egy csomó sérelmet eredményezett, amelyeknek orvoslásáról most kell gondoskodni. Utalt a CASBI kolozsvári szerve körüli történt visszaélésekre. Ez a szerv sze-

gény munkás emberek munkáját zavarta meg, arra hivatkozva, hogy azok ellenségnek tekintendő idegen állampolgárok. Most azonban rend lesz ezen a téren. Egyesek ezek közül a reakciós hatóságok közege köztül máris börtönben vannak.

— Mig ez a tervszerű antidemokratikus munka folyt — hangsúlyozta Kurkó Gyárfás —, mi magunk között a zászlókérdésről vitatkoztunk és szem elől tévesztettük a nagyobb horderejű kérdéseket. A demokrácia nem tiltja a magyar zászló viselését, de amíg provokáljuk vele a román reakciót, addig felesleges, hogy vigyük. Mi tiszteljük

minden nép színeit, de elvárjuk, hogy a zászlókat is tiszteletben tartsák. Azt akarjuk, hogy amikor a magyar zászlót kitűszük, ne két ellenséget állítsunk szembe, hanem azt juttassuk kifejezésre, hogy testvéries egyetértésben akarunk együttműkölni a román néppel.

Az országos elnök ezután megemlékezett az állatbeszolgáltatásoknál történt visszaélésekről, majd elmondotta, hogy a Magyar Népi Szövetség harminc tagú küldöttsége tárgyalásokat folytatott a kormánnyal a magyarság jogainak a tisztázására.

— Ezután a magyarság, ha kell, fegyver-

Áthaladt Kolozsváron a Szovjetunióból hazatérő foglyok első nagy szerelvénye

KOLOZSVÁR, augusztus 27. Tegnap délután mintegy 2500 főnyi szabadon bocsátott hadifogoly csoporttal nagy szerelvény haladt át a kolozsvári állomáson. A hadifoglyok elmondták, hogy utban Krim felé, a tengerről fordították vissza hajójukat a Szovjetunió nagylelkű határozatára, más csoportokat pedig a tecucui, illetve a temesvári foglyotáborból helyezték szabadlára. A visszatértek között igen sok az erdélyi s Kolozsvárra is sokan térnek haza.

A fájó kérdés tehát, amelyben a Magyar Népi Szövetség kezdeményezésére a Groza-kormány is annyit fáradozott, megoldódott. Kolozsvár lakossága mutasson hát áldozatkészséget: segítsük a hazatérőket! Vigyük adományainkat a Hazatérők Otthonába!

Öngyilkos lett a japán császár?

Az amerikai csapatok megkezdték partraszállásukat Japánban

NEWYORK, augusztus 27. (Rádó) A newyorki rádióállomás közép európai időszámítás szerint hétfőn délután 6 óraker közölte, hogy a tokiói rádióban angol nyelven felolvasott közlemény szerint Hirohito császár hétfőn délelőtt — amikor az első szövetséges hajók befutottak Tokió kikötőjébe — harakirit követett el. A hír más forrásból még nem nyert megerősítést.

MANILLA, augusztus 27. (Rádó) A Missouri, Halsey tengernagy zászlóshajója hétfőn reggel befutott Sagami kikötőjébe. Kivételében voltak a Iowa, South Dakota amerikai, a King George V. és Duke of York angol nehézpáncélosok.

A szövetséges flotta egységeit egy japán torpedóromboló fogadta, melynek felhívását a japán megbízottak foglalták helyét. A 21 japán delegátust átvitték a Missouri fedélzetére, majd megmoldozásuk és a kívánt felvilágosítások megadása után visszaszállították a japán hajóra. Azután a szövetséges flotta tüzelésre beállított ágyúkkal megkezdte diadalmas bepartraszállását Sagami kikötőjébe, ahonnan a mai, keddi nap folyamán befut Tokió kikötőjébe.

A szövetséges hajóraj felett nagyszámú léghajó repült. A partraszállást ma, keaden kezdték meg az amerikai csapatok.

Stillwell tábornok, az O. I. 30.20 12. amerikai hadseregcsoport parancsnoka közölte, hogy csapatai részleges Korea megszállásában.

A Vörös Hadsereg megszállta a Kurili-csoport harmadik szigetét is.

Sanghaiba megérkeztek az első amerikai különítmények.

WASHINGTON, augusztus 27. (Rádó) De Gaulle tábornok a Truman elnökkel folytatott megbeszélései után nyilatkozatot adott a sajtó képviselőinek.

— A tárgyalások folyamán tervet dolgoztak ki — mondotta De Gaulle —, amelynek alapján Franciaország a következő hónapok folyamán több millió tonna élelmiszert kap Amerikától.

Arra a kérdésre, hogy Franciaország hajlandó-e támaszpontokat átengedni Uj-Kaledóniában az Egyesült Államoknak, De Gaulle azt válaszolta, hogy a béke érdekében Franciaország hajlandó erre, de csak úgy, hogy az ország szuverenitása csorbát ne szenvedjen.

gésben. Idegen állampolgárnak minősítették olyanokat, akik Délerdélyből átmentek, mert nem akartak fasiszta fegyvert fogni. Torda megyében két-három holdas birtokokat, mint ellenséges vagyont, kiszajítottak. Lépéseket tettünk, hogy a földreformot a nemzetiségi sérelem figyelembevételével felülvizsgálják.

— Kormánybizottságot küldenek ki, amely a Magyar Népi Szövetség részvételével a földreform felülvizsgálása ügyében eljár.

— Sok magyar tisztviselő és állami szolgálatban lévő szakmunkás vesztette el a multban nyelvvizsga következtében hivatalát. A minisztertanácson Groza Péter megígérte, hogy a nyelvvizsga következtében elbocsátott tisztviselőket visszahelyezik szolgálatukba.

— Foglalkoztunk a katonakérdéssel is. Ismerjük azokat a mesterkedéseket, amelyeket Antonescu fasiszta kormánya folytatott. Ismeretes mindenki előtt a munkaszolgálatos rendszer. Ezeket a munkatáborokat, amikor a felosztási rendelet megjelent, átnevezték különböző „százalóakra”, amelyekre a rendelet nem vonatkozhatik. A munkaszolgálatosokat az egyik városból a másikba hurcolták. Mi azonban felhívtuk minden szervezetünket, hogy jelentsék a sérelmes eseteket. Így tudtuk rendet teremteni, az ügyet figyelemmel kísérni és az illetékes minisztériumban panaszt tenni.

Rendezik a katona-ügyeket

— Most Eszakerdély bekapcsolódása után a katonai ügyeket is rendezni kell, mert sok helyről panasz érkezik az emberek különböző ügyekkel történő visszatartásáról. Ezek valamilyen tisztnek dolgoznak, vagy más címen foglalkoztatják őket. Elvonják őket legsürgősebb munkájuktól. A kormány megígérte, hogy a legújabb időben belül rendeletet adnak ki és ennek értelmében senkit sem tarthatnak benn egyéni célokra és a felülvizsgálásokat a jövőben a helyi hatóságok fogják végezni. Az újjászervezés megindítja, hogy mindenki saját lakóhelyén végezze munkáját. Akik nem ezt akarják, azok a demokrácia elleneségei. Ez a Magyar Népi Szövetség politikai felfogása, amely a demokratikus Groza-kormány politikáját is fedi.

— A Magyar Népi Szövetség egységes, harcos, független nemzetiségi politikai szervezet. Belpolitikánk egységes és azon alapszik, hogy egyenjogú félként és szövetségként testvéri együttműködést valósítsunk meg az Országos Demokrata Arcvonalal és szakszervezeteinkkel. A Groza-kormány egészséges nemzetiségi politikát biztosít arra, hogy semmiféle reakciós mesterkedés ne akadályozza a román-szállal együttműködő magyarság demokratikus törekvéseit.

Történelmi szerep háruul a munkásságra és a parasztságra

— Nem akarunk olyan kormányt, amely jogfosztó reakcióval nyomorba és rabizásba dönthet és újabb gyilkos világháborúba vezethet. Külpolitikánk következetes, a haladó demokráciát szolgáljuk vele és a szoros baráti kapcsolatokat a szomszédos országok népeivel, élén a nagy szövetségessel, a Szovjetunióval, amely néphadseregével számunkra is kivívta a szabadságot.

— A demokrata munkásság és parasztság tudatában van történelmi szerepének. A bot a mi kezünkben van és oda sujtunk vele, ahová kívánja a nép érdeke.

— Remélem, megértették testvéreim azt a kötelességet, amely mindannyiunkra háruul, azt, hogy a munkát, amelyet vállaltunk, képtelenek vagyunk tömegeink támogatása nélkül elvégezni és ha az eredmény nem olyan, mint ahogyan a magyarság érdekei megkívánják, akkor elsősorban a tömeg a hibás, amelyből hiányzik az akarat és az öntudat az igazi demokrácia megvalósítására. Meg kell értenetek, hogy a vezető nem parancsolója, hanem szolgálja népének. Amit a népakarat kíván, azt kell szolgálunk és valóra váltanunk — fejezte be beszédét Kurkó Gyárfás országos elnök. — *Éljen a Magyar Népi Szövetség! Éljen a romániai demokratikus magyarság soha meg nem bontható egysége! Éljen a román-magyar testvéri együttműködés! Éljen a demokratikus népek testvéri szövetsége!*

A tömeg mindvégig hatalmas lelkesedéssel kísérte Kurkó Gyárfás beszédét, majd Groza miniszterelnöknek verének hallatára percokig ütemes kiáltással tüntették Groza Péter és kormánya mellett.

A beszéd után a nagygyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben további harcot vállal a szovinizmus, a reakció és a fasiszta ellen, hitet tesz az együttműködő népek közös együttműködése mellett és bizalmat fejez ki Groza Péternek és kormányának, valamint az Országos Demokrata Arcvonalnak újjáépítő, demokratikus munkája iránt.

A nagygyűlés után a szellemben küldtek a romániai Groza Péternek és az Országos Demokrata Arcvonalnak.

Kedd,
1945 aug. 28.
Kat.: Ágost. pk.
Prot.: Ágoston.
Ortodox:
Mézis.
Zsidó: 5705 év
Elul hó 20.

H I R E K

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 258.

Előfizetési díj egy hónapra 1000 lej. Apróhirdetések szavankint 40 lej, legkisebb hirdetés 400 lej. Álláskeresőknek szavankint 30 lej, legkisebb hirdetés 300 lej. A kiadóba címzett és jelítség hirdetéseknek 40 lej pótdíj fizetendő. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 100 lej. Szöveg-hirdetés (hírek között) szavankint 100 lej. Nyíltér szavankint 150 lej.

Kéziratok megőrzésére vagy visszaküldésére nem vállalkozunk.

A RÁDIÓ-LELTÁROZÓ BIZOTTSÁG FELHÍVÁSA! A rádiókat leltározó bizottság lapunk útján értesíti a közönséget, hogy a rádiókészülékek leltározásával körülbelül négy hét múlva készül el, mert előbb rendbehozatja a kisebb hibájú és sérüléseket szenvedett gépeket és csak azután kezdi meg a megmaradt rádiókészülékek kiosztását. A kiosztás időpontjáról a hírlapok útján értesíti az érdekelteket. A bizottság kéri a közönséget, hogy egyéni kérésükkel ne zavarja a különböző hatóságokat pártokat és ne késleltesse a leltározási munkálatokat.

A MNSZ KERÜLETI BIZOTTSÁGAINAK VEZETŐI. A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete hetek óta tartó szervezőmunka eredményeképpen megválasztotta a kerületi bizottságokat. Az I. kerületben Dr. Csörtán Márton a szervező bizottságot, Benzedi Pál a közművelődésügyi bizottságot, Csegey Antal a gazdasági bizottságot, dr. Borsai Imréné a női bizottságot és Orbán János az ifjúsági bizottságot vezeti. A II. kerületben a szervező bizottságot Takács János, a közművelődésügyi bizottságot dr. Barabás Sándor, a gazdasági bizottságot Soós József, a női bizottságot Keresztessy Károlyné és az ifjúságot Györi József vezeti. A III. kerületi szervező bizottság élén Zágoni Szabó József fődézs áll. A közművelődésügyi bizottságot Farkas József, a gazdasági bizottságot Albert Ferenc, a női bizottságot Török Ferencné, az ifjúsági bizottságot Nagy Márton vezeti. A IV. kerületben a szervező bizottság munkájáért Szilágyi József, a közművelődésügyi bizottságéért Mezei Ferenc és Farkas Sándor, a gazdasági bizottságéért Hajós Gyula, a női bizottságéért Havadi Nagy Mária és az ifju-

sági munkáért Gyulai József felelős. A IV. kerület második tagozata szervezőbizottságának vezetője Kiss Károly. László Ferenc a közművelődési bizottságért, Peternik Lajosné a női bizottságért, Kiss Lajos a gazdasági bizottságért és Zeha Ilona az ifjúsági munkáért felelnek. Az V. kerület szervezőbizottsági vezetője Balogh József. A közművelődési bizottságnak Szenkovits József, a gazdasági bizottságnak Rákosi Rezső, a női bizottságnak Nagy Béláné és az ifjúságnak Csányi István a vezetője. A VI. kerület szervező bizottságának vezetője Jakcsics Lajos. A gazdasági bizottságnak dr. Récsény Tibor, a közművelődési bizottságnak Balogh Imre, a női bizottságnak Albert Józsefné és az ifjúsági bizottságnak Muszka István a vezetője.

SZOLGÁLATOS GYÓGYSZERTÁRAK. Szentgyörgy (Szabadság-tér 28). Halász (Malinovszki-tér 5). Flohr (Horea-ut 50). Diana (Jókai-utca 19).

A HAZATÉRŐK OTTHONA kéri azokat a nőket, akik állomási szolgálattételre jelentkeztek, hogy sürgősen jelenjenek meg az irodában beosztásuk megbeszélése végett, mert naponta nagy tömegben érkeznek haza a hadifoglyok, elhurcoltak és deportáltak.

A KOLOSZVARI SZABÓIPAROSOK SZINDIKÁTUSA augusztus 25-én, kedden délután 6 órakor vezetőségi és szervezőbizottsági együttes ülést tart. Pontos megjelenést kér a vezetőség.

(*) A RAPID autóbüsztaadonosok szindikátusa meghívja tagjait az 1915 augusztus 29-én reggel 9 órakor a Magyarutca 79 alatti helyiségében tartandó fontos rendkívüli közgyűlésre a városi forgalom megindítása céljából.

(*) UJ HANGLEMEZEK. Lemezcseré, zenegépek „Atlas” könyvtár zeneosztálya.

VÁROSI SZÍNHÁZ

SALAMON BÉLA

ma, kedden este 7 órakor bucsuzik a

Nyitott ablak

című óriási sikerű operetében.

Gyógyszerspecialitások és gyógyszerkülönlegességek a
RÓZSA DROGUERIÁBAN
Szabadság-tér 27.

MÁGISZ-tagok

részére

ECET érkezett

Kiosztása a

MÁGISZ CSARNOKBAN

(Kossuth Lajos-utca 5)

Ára: 1420 lej literenkint.

Vezetőséget választott A MNSZ nőcsoportja

KOLOZSVÁR, augusztus 27. A Magyar Népi Szövetség nőcsoportja vasárnap délután 10 órakor tartotta meg első nagygyűlését Farkas-utcai székházában. A gyűlés a jelentés felolvasásával kezdődött, mely a nőcsoporthoz eddig elvégzett munkáját részletezte. Ezután sor került a vezetőség megválasztására. Elnök lett dr. Janovics Jenőné Poór Lili, alelnökök: dr. Simén Dánielné Nyilas Ilona és Dóry Erzsébet. A titkár-jegyző dr. Borsai Imréné, pénztáros dr. Jánossy Mihályné, ellenőrök: Illés Józsefné és Józsa Béláné. Az újonnan megválasztott vezetőség tagjai megköszönték a bizalmat és fogadalmat tettek, hogy minden erejükkel szolgálják a magyar nép érdekeit. Üdvözlétek hangzottak el ezután. Dr. Nagy Andrásné a református Nőszövetség nevében, Pop Olga az Antifasiszta Nők Szövetségének üdvözlését tolmácsolta, Lázár Livia a zsidó nők üdvözlését és fogadalmát hozta, hogy a jövőben segítőtársaként akarnak minden demokratikus nőmozgalom mellett működni. Kérte a magyar nők segítségét a hazatérők, mindenükből kifosztott deportált nők részére.

A nagygyűlés kétségek nélkül újabb határozatot jelent a Magyar Népi Szövetség nőcsoportjának felelősségteljes munkájában.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Az időjárás-kutató Intézet közli: Változó felhőzet, erősödő szél, helyi esők. főleg az ország északnyugati részében.

NYERSOLAJAT ÉS OLAJTERMÉKEKET HASZNÁLÓ ÜZEMEK FIGYELMESE! A kolozsvári iparfelügyelőség a következő felhívás közlésére kérte fel lapunkat: „A bányász és petróleumügyi minisztérium augusztus 13-án kelt 13.685/1945 számú rendelete értelmében a nyersolajat vagy más olajterméket felhasználó üzemek igénylésüket az évi augusztus 28-ig a kolozsvári iparfelügyelőségnek jelentsék be. Bejelentendő: 1. A havi szükséglet 1946 évi április 1-ig hónapok szerint. 2. A raktározható mennyiség. 3. A havonta ténylegesen kapott mennyiség. 4. Szünetelt-e az üzem tüzelőanyag hiánya miatt ezévi április 1 óta?”

FELHÍVÁS ELŐFIZETŐINKHEZ! Tisztelettel felhívjuk mindazon előfizetőink figyelmét, akiknek előfizetése lejárt, hogy a további előfizetési díjakat kiadóhivatalunk előfizetési osztályánál sürgősen rendezzék.

JELENTKEZNI KÖTELESEK A LÓTULAJDONOSOK. Kolozsvár város polgármesteri hivatala 16.605—1945 szám alatt hirdetményt bocsátott ki, amelyben tudomására hozza a lótulajdonosoknak, hogy azok, akik a fegyverszüneti feltételek értelmében július 13—15. napjain nem jelentkeztek lovalkál a 25. számú lovasárlási bizottság előtt, kötelesek lovalkál a bizottság előtt ezévi augusztus 29-én reggel 6 órakor a baromvásártéren jelentkezni. Azok, akik nem tesznek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, a 269/1945. számú törvény büntetőrendelkezése alá esnek és lovak elkobzása mellett 50.000 lejtől 500.000 lejtig terjedhető pénzbüntetésben és 15 naptól 3 hónapig terjedhető börtönbüntetésben részesülnek.

(*) **ELJEGYZÉSI HIR.** Olytán Irén és Ersek András jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

(*) **FELKÉREM** azon bajtársakat, akik a 110/Vép. munkásszáznál szolgáltak és Klein Béláról tudnak valamit, értesítsék aggodó feleségét a Világosság kiadóhivatalában, Brassai-u. 7.

(*) **ORVOSI HIR.** Dr. Farkas László szemorvos, szemoperatór rendelését újra megkezdi. Rendel délelőtt 11—1 óra, délután 3—6 óra. Kornis-utca 11. Telefonpalota mellett.

(*) **MEGHATALMAZÁS VISZAVONÁS.** A tisztelt közönség tudomására hozzuk, hogy Császár Ferenc és Kijász Zoltánok adott írásbeli meghatalmazásukat 1945 augusztus 1-ével visszavontuk. A menti dátumtól nevéinkben csakis fényképes igazolványokkal ellátott személyek tárgyalhatnak. Kolozsvári Zsolnay Porcellángyár üzemi kft. Kolozsvár.

A Városi Színház heti műsora:

Kedden, augusztus 28-án este 7 órakor: Nyitott ablak. Salamon Béla bucsufelépésével.

Szerdán, augusztus 29-én délután 4 órakor: Fekete Péter. (Mészkelt helyárrakkal). András Márton vendégjátékával.

Este 7 órakor: A Városi Színház román együttesének előadása: A megoldandó probléma.

Csütörtökön, augusztus 30-án délután 4 órakor: Hófehérke és a hét törpe.

Este 7 órakor: A Városi Színház román együttesének előadása: A megtorlás.

Pénteken, augusztus 31-én este 7 órakor: Egy eső és más semmi. András Márton vendégjátékával.

MOZI:

CAPITOL: Nagy amerikai indián kalandfilm. A „Mohikánok” I. része.

Deportálásból visszatértem,

molyrágott, kiégelt, elszakadt ruháit művészi eszen beszöböm

Adonyi Magda

Egyetem-utca 3. lélelemet 6.

Nyugdíjasok figyelmébe!

Milyen okmányok szükségesek a végleges nyugdíj megállapításához és kifizetéséhez

KOLOZSVÁR, augusztus 27. A kolozsvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya augusztus 22-én kelt 6209—1945. számú hirdetményében a következőket közli:

A felszabadított Északkelet-nyugdíjasainak tudomására hozzuk, hogy az általános nyugdíjpénztár (Casa Generala de Pensiuene) 36.300—1945. számú rendelkezésében a végleges nyugdíj megállapításához a következő okmányokat kell feltesztelniük:

A kolozsmegyei nyugdíjasoknak a kolozsvári pénzügyigazgatóság útján kell személyenként kérvényben kérniük nyugdíjuk végleges megállapítását és kifizetését, a 446—1943. számú általános nyugdíjtörvény alapján.

A kérvényhez a következő okmányokat kell mellékelni:

1. A román állampolgársági bizonyítványt.

2. A nyugdíjmegállapító végzést eredetiben, vagy annak közjegyzői vagy törvényes hiteles másolatát. A magyar állam részéről kiadott nyugdíjmegállapító végzésnek hiteles román fordítása is csatolandó.

3. A nyugdíjoknyvecskét, amely a román állam részéről az 1940. évi augusztus havában folyósított nyugdíjat igazolja. Ennek hiányában hatósági bizonyítványt arról, hogy az 1940. év augusztus havában fejben milyen összeg került kifizetésre.

Akinek nyugdíját ez idő után állapították meg, hatósági bizonyítványt köteles csatolni arról, hogy az 1944. év szeptember havában pengőben milyen összegű nyugellátást folyósítottak részére.

Abban az esetben, ha valamely nyugdíjasnak a 2. és 3. pont alatti okmányai nem lennének birtokában, ezeket helyettesítő szolgálati minősítési táblázat (fisa de pensiuene), vagy a szolgálati időt igazoló hivatalos bizonyítványt kell mellékelniük, amely igazolja az összes szolgálati időt és a nyugdíjpénztár részére történt levonásokat. Ezt a bizonyítványt az a hatóság állítja ki, amelynél az illető nyugdíjas nyugdíjaztatása előtt szolgált. Ha a szolgálati és minősítési táblázatot, vagy az összes szolgálati időt igazoló hatósági bizonyítványt nem volna lehetséges kiállítani — az irattárak megsemmisülése következtében —, akkor bírósági hatóság által kiállított határozattal kell az elveszett okirat valóságát igazolni.

Azok a nyugdíjasok, akik a 2. és 3. pont alatti okmányokat nem tudják csatolni, a fentiekben kívül még a következő okmányokat is mellékelni kötelesek a kérelemhez:

a) A volt tisztviselő születési anyakönyvi kivonatát.

b) A volt tisztviselő vagy a volt nyugdíjas özvegye a férj elhalálási és házassági anyakönyvi kivonatát, továbbá hatósági bizonyítványt arról, hogy a házasságot törvényesen nem bontották fel. Ezt a bizonyítványt az a hatóság kell kiállítsa, amely előtt a házasságot megkötötték.

c) Kiskorúaknak a nyugdíjat élvező elhalálási, a szülőknek házassági anyakönyvi kivonatát és a kiskorúak születési anyakönyvi kivonatát.

Amennyiben az illetékes anyakönyvi hivatal anyakönyveit elveszteték vagy megsemmisültek volna, ezek rekonstrukciója az anyakönyvi törvények szerint történik.

A román állampolgársággal bíró nyugdíjasoknak, akiknek nyugdíját a román nyugdíjtörvények szerint állapították meg és az 1943. évi 446. számú nyugdíjtörvény 126. szakasza értelmében jogosultak nyugdíjuk átszámítására, kérvényeikhez csatolniuk kell a „Certificat de echivalare”-t is annak a felsőbb hatóságnak a részéről kiállítva, amelynek kötelekbe a nyugdíjas nyugdíjaztatása előtt tartozott.

Ezt a bizonyítványt az olyan román állampolgárságú nyugdíjasoknak is be kell szerezniük, akiknek nyugdíját a magyar hatóságok állapították meg 1940 augusztus 30-a és az 1944 október 25-e között pengőben, hogy nyugdíjuk az 1943. évi 446. számú nyugdíjtörvény 131. szakasza értelmében újból átszámítható legyen, figyelemmel a nyugdíjbahelyükre élvezett pengőösszegre, amelyet lejártékban számítanak át, a szolgálat elhagyásakor érvényben lévő átszámítási kulcs szerint.

Azoknak a román állampolgárságú volt román nyugdíjasoknak, akiknek nyugdíjuktól az 1925. évi október 1-ig állapították meg az akkor érvényben lévő osztrák-magyar nyugdíjtörvények szerint, vagy

A kolozsvári néptörvényszék munkája

Kik fogták hámba a kötelendi román ifjakat?

Folytatódik a vizsgálat a fasiszta pribékek büncselekményeinek felgöngyölítésére

KOLOZSVÁR, augusztus 27. A kolozsvári néptörvényszéken az eddigi gyors ütemben vizsgálják felül a fasiszta rendszerek idején elkövetett kegyetlenkedések adatait. Sorozatos helyszíni vizsgálatok, majd tanúkihallgatások után több esetet sikerült tisztázni. A bestiális cselekedetekből annakidején az Antonescu-diktatura felelős tényezői általánosító propaganda hadjáratot fejlesztettek, éppogy mint hasonmászó magyar fasiszta „szövetségeik”, akik szintén általánosító jelleggel lovagolták ki a dérydéli magyarok ellen az egyes munkatáborokban elkövetett fasiszta kegyetlenkedéseket. A gyalázkodások „tengelye” mladig egyazon irányban forgott: egymásra uszítani a két

népet, elvonni figyelmüket az aljas rabló-hadjáratról, amelyben a két nép legjobbjai vérezték a tőlük idegen német imperialista érdekekért.

Most, amikor eltávolításra kerül a fasiszta fehély, az operáló kés nem kiméli, s nem is kimélheti pusztán nemzetiségi mivoltuk miatt azokat az elemeket, akik a fertőzést elidéztek. Egymásután s egyformán fény derül minden gaztettre, akár keleten és nyugaton, vagy délen és északon követék el. Fény derült arra is már, hogy kik fogták hámba a román ifjakat.

Rapeanu Grigore közvadás, a IV. tagozat vezetője most folytatja a vizsgálatot Lozonci Aladár, Mátffy István, Demény

István és Kovács György kötelendi lakosok ellen, akik 1944 nyarán a közsz református templomának építési munkálataira összeszedték a 10 évesnél idősebb összes ortodox és görögkatolikus ifjakat, szekerek elé hámba fogták őket, hogy követ, homokot és más nyersanyagot szállítsanak az építkezés színhelyére. Ugyanezek a terrorista gazemberek 1944 szeptemberében a 23-ikáról 24-re virradó éjszaka bestiális módon meggyilkolták Apahideanu Ioan és Peteanu Justin földműveseket.

Ugyancsak a IV. tagozaton folyik a vizsgálat azok ellen a gyilkosok ellen, akik 1940 őszén megölték Munteanu Aurel bánffyuhnyadi főesperest.

Magas román kitüntetés nyújtottak át Szurilov vezérezredesnek és tisztársainak

BUKAREST, augusztus 27. (Radó) Szombaton délután ünnepélyes keretek között nyújtották át a magasrangu orosz tiszteknek adományozott román kitüntetések.

A tiszti kaszinó dísztermében tartott ünnepségen jelen voltak: Dr. Groza Péter miniszterelnök, Kavtaradze szovjet nagykövet, Tătărescu helyettes miniszterelnök, Szuszajkov vezérezredes, a szövetséges ellenőrbizottság elnökhelyettese, Pavlov politikai tanácsos, rendkívüli meghatal-

mazott miniszter, a román kormány több tagja, magasrangu szovjet és román tisztek.

Dr. Groza miniszterelnök felolvasta a kitüntetésről szóló királyi kéziratot, majd Szurilov vezérezredesnek, a Szovjetunió hősenek és Aleksejev vezéroragnak a román terület felzabálásában mutatott fegyvertényeik elismeréseképpen átnyújtotta a Vitéz Mihály-rend III. illetve II. osztályu keresztjét.

Szurilov vezérezredes saját és baj-

társai nevében kijelentette, hogy a kitüntetés elő fogja mozdítani a két nép baráti kapcsolatát, melynek alapját 1944 augusztus 23-án fektették le.

Vasilin Răscanu hadserégtábornok hadügyminiszter a román hadsereg nevében üdvözölte a szovjet tiszteket. Végül Szuszajkov vezérezredes méltatta az esemény fontosságát a két nép tartós és őszinte barátsága szempontjából.

A Demokrata Zsidó Népkezősség kizárla tagjai sorából Józán Miklós unitárius püspök bántalmazóit

Erélyesen folytatja a vizsgálatot az állambiztonsági hivatal

KOLOZSVÁR, augusztus 27. Az a durva támadás és bántalmazás, amely Józán Miklóst, Erdély unitárius püspökét — aki egyben a világ összes unitáriusainak főpásztora is — az augusztus 23-i nemzeti ünnep után érte, általános megdöbbenést és visszatetszést keltett.

Az állambiztonsági hivatal az idős főpásztor megtámadásával kapcsolatosan álláspontját a következőkben szegezte le:

— A merénylőkkel szemben a leg-

szigorubbán fogunk eljárni. Alkotmányos államban élünk, amelynek törvényei vannak és ezeket a törvényeket minden egyes állampolgárnak szigorúan tiszteletben kell tartania. Ha valakinek valaki ellen kifogása van, annak elintézésére nem szabhat magának új törvényt, hanem az állam törvényeinek rendelkezései értelmében kell mertennie a szükséges intézkedéseket. Önszántából és önkényesen, durva eszközök alkalmazásával senki sem vehet magának elégtételt.

A Demokrata Zsidó Népkezősség a maga részéről is megtorló intézkedést kíván foganatosítani a merénylőkkel szemben, akiket — értesülésünk szerint — kizár a népkezősségből. A kizárlás foganatosítására a végrehajtóbizottság illetékes, amely minden hét csütörtök napján szokta tartani ülését. Valószínű, hogy a végrehajtóbizottság rendkívüli ülést tart, amelyen megbélyegzi a merénylők eljárását és meghozza a kizárlási határozatot.

Folynak a tárgyalások a marosvásárhelyi hadapródiskola átadásáról

BUKAREST, augusztus 27. A kolozsvári magyar egyetem bizottsága: Csögör Lajos, Jancsó Elemér és Demeter János felkeresték Bagdasar közegészségügyi minisztert és a kolozsvári magyar egyetem orvosi karának Marosvásárhelyre való átköltöztetéséről folytatott vele tárgyalásokat.

A közegészségügyi miniszter utasítást

adott a kolozsvári közegészségügyi főfelügyelőnek, hogy a Magyar Népi Szövetség és az ODA kiküldöttjeivel egyetértve kezdje meg a magyar egészségügyi alkalmazottak besorolását, figyelembevéve a nemzetiségi arányszámot. A miniszter kijelentette, hogy annál is inkább szükséges a magyar orvosok besorolása, mert a közegészségügyi minisztériumba sok román

orvost fognak közelebről beosztani.

Kijelentette Bagdasar miniszter azt is, hogy jelenleg tárgyalásokat folytat Vasilin Răscanu tábornok hadügyminiszterrel arról, hogy a marosvásárhelyi hadapródiskola épületét adják át a kolozsvári magyar egyetem orvosi kara részére.

A SZÁSZ-FÉLE gépkocsi-vezető iskola szeptember 3-án kezd új tanfolyamát.

Jelentkezhetnek nők és férfiak, amatőr és professzionista kiképzésre naponta délelőtt 8—1 és délután 3—5-ig a szőlőiskola irodájában, Árpád-ut 26 alatt. Telefon: 476. Román és magyar tanfolyamokot tartunk.

Új autóbuszjárat

Kolozsvár—Mocs—Sármás Marosvásárhely között.
Kolozsvárról indul reggel 6 órakor és délután 3 órakor. — Marosvásárhelyről indul reggel 6 órakor és délután 3 órakor.
Kényelmes, párnázott ülésű csukott autóbusz. Kolozsvárról a főposta hátamögötti autóbuszállomástról indul. — Marosvásárhelyről a főposta melletti autóbuszindulási helyről.
Jegyelővétel!

az 1929. évi augusztus 20-i nyugdíjtörvény szerinti és ezek utódainak az 1943. évi 446. számú nyugdíjtörvény 140. szakasza szerint nyugdíj-átszámításra igényük nincs. Ellenben ezeknek 1944. november 1-től kezdve az 1940 augusztus havában élvezett nyugdíjuk mellett az ezen időben történt összes százalékos nyugdíjemeléshez joguk lesz.
E csoportba tartozó nyugdíjasoknak a nyugdíjtörvény 140. szakasza 2. bekezdésében foglaltak szerint joguk van az évi

„HORMOREX“
kozmetikai cikkek olcsók és kitűnő minőségűek.
Puder minden színárnyalatban. **Champon** szőke, barna hajnak, **gyermek hintőpor**, kitűnően illatosított **dióolaj** és **hajolaj**, **ajak-rouge** minden árnyalatban.
Minden jobb üzletben megtalálja.

Veszek és eladok
mindennemű használt férfi és női ruhákat, télikabátokat, bundákat, ágyneműt, fehérneműt, női estélyi ruhákat és lábbelit
Weisz, Malom-u. 10.

Mész, cement, gipsz
Mendelovics-nál kapható.
Nagyobb tételben hazaszállítva is
Mészáros-utca 4.

Használja az egész világ által elismert
PARCOL
Amerikain skin food Buenos-Ayres bőrkonzerváló arckrémel.
PARCOL
puder, a bársnyos arcbbőr titka nyolc színben és a többi
PARCOL
készítményeket.
Kaphat minden jobb szaküzletben.

(*) Dr. SZÉNCZEI TIBOR ügyvédi irodáját a Király-utca 29 alá helyezte át.

